

עמ"ת 42234/07/14 - מדינת ישראל, נגד י מ

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 42234-07-14

בפני כב' השופטת שרה דברת - ס. נשיא

העוררת

מדינת ישראל,

נגד

המשיב

י מ (עציר)

החלטה

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע במ"ת 26840-06-14 שניתנה על ידי כב' השופט איתי ברסלר - גונן ביום 21.7.14, בה הורה על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בבית הוריו, בפיקוח אחיו, במסגרתו ישולב במרכז 'דיאלוג מחודש'.

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו שתי עבירות של איומים, עבירות לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - "**החוק**"), ועבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, המשיב מנהל קשר זוגי עם המתלוננת מזה שבע שנים ולזוג ילד משותף. המשיב נשוי לאישה אחרת וטרם הכיר באבהותו בבנה של המתלוננת, אשר החלה בטיפול משפטי בעניין זה. ביום 11.6.14 בשעה 18:00 הגיע המשיב לבית המתלוננת באופקים כשהוא תחת השפעת אלכוהול, האשים אותה כי היא בוגדת בו, נעל את דלת הבית ואיים כי יהרוג אותה. המשיב ביקש מהמתלוננת לעיין בטלפון הנייד שלה והאשים אותה כי היא מקיימת קשר זוגי עם גבר לא מוכר שתמונתו הופיעה בטלפון. לאחר מכן איים המשיב על המתלוננת כי יפגע בה אם לא תבטל את הפגישה שנקבעה לה עם עורך דין, שאמור לטפל בהכרה באבהותו של המשיב בבנה של המתלוננת, פגישה שנקבעה לארבעה ימים לאחר מכן, ומשסירבה המתלוננת לעשות כן סטר לה המשיב בפניה. המתלוננת נפלה על הרצפה וניסתה לצאת מהבית, אולם המשיב נעל בפניה את שער החצר. עוד נטען בכתב האישום, כי לאחר מכן חנק המשיב את המתלוננת בשתי ידיו, הפילה לרצפה, הכה בפניה באגרופים ונשך אותה באמה השמאלית. כמו כן, המשיב שם ידו על פיה של המתלוננת כדי שלא תמשיך לצרוח והוסיף להכותה בפניה באגרופים. המשיב איים על המתלוננת כי יוציא את עיניה תוך שהוא שם את אצבעותיו על עיניה. כאשר החלו להגיע אנשים למקום, השליך המשיב על המתלוננת תיק אשר פגע בה והיא נפלה. כתוצאה מכל אלה נגרמו למתלוננת חבלות של ממש. גם לאחר שהמשיב נעצר, הוא איים על

השוטר שעצר אותו כי יפגע בו.

3. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים. בדיון ביום 19.6.14 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אך טען לחלופת מעצר. בית המשפט קמא (כב' השופט יואב עטר) קבע כי אמנם למשיב אין עבר פלילי אולם הפגיעות שהותיר במתלוננת מעידים על עוצמת אלימות גבוהה במיוחד, אשר יש בה כדי להצביע על מסוכנות של ממש. משכך, התבקש תסקיר שרות המבחן.

שרות המבחן התרשם כי קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצד המשיב כלפי המתלוננת. עוד התרשם שרות המבחן, כי המשיב מרוכז בסיפוק צרכיו המיידים ומתקשה לזהות את השלכות התנהגותו על אשתו, המתלוננת ובני משפחתו, והוא נוטה לגילויי קנאה, חשדנות ורכושנות ועל כן עלול לפעול על פי דחפים, להתנהג באופן בלתי צפוי ולהגיב באלימות פיזית ומילולית. מאידך, בשל קשייו של המשיב לשהות במעצר - מאחר ושירת כסוהר עד מספר חודשים קודם למעצרו וכיום הינו עצור לראשונה בחייו - סבר שרות המבחן, כי המעצר מהווה עבורו אירוע בעל אלמנט הרתעתי. שרות המבחן ראה לנכון לבחון חלופת מעצר בפיקוח אחיו של המשיב בשילוב עם טיפול אינטנסיבי במסגרת 'דיאלוג מחודש', ולמטרה זו נדחה הדיון שנקבע ליום 10.7.14. בדיון זה, נקבע גם, כי אין מקום לסטות מהמלצת שירות המבחן ולשחרר את המשיב בשלב זה למעצר בית, לאור עוצמת המסוכנות הנשקפת ממנו והאלימות הגבוהה שהפעיל כלפי המתלוננת, והערכת שירות המבחן לסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו כלפי המתלוננת.

4. בתסקיר המעצר המשלים צוין, כי גורמי הטיפול במרכז "דיאלוג מחודש", מסרו, כי המשיב מכחיש קיומם של דפוסים אלימים ובעיות בהתנהגותו, אך קיימת נזקקות טיפולית והם מקווים לשינוי בתפיסותיו ככל שישולב בטיפול; משכך, נמצא המשיב כמתאים למסגרת של מרכז יום, בה קיים עליו פיקוח מתמיד, כיון שמעצרו היה בעל אלמנט מרתיע והוא מסוגל לעמוד בתנאים המגבילים שיוצבו לו. שרות המבחן אף התרשם כי הערבים המוצעים בבית הורו המשיב הינם אנשים אחראים המעוניינים לסייע לאחיהם ומהווים דמויות סמכותיות עבורו. על כן, המליץ שרות המבחן על שחרור המשיב למעצר בית בבית הוריו ב..., בפיקוח אחיו בשילוב טיפול במסגרת 'דיאלוג מחודש'.

5. ביום 21.7.14 הורה בית המשפט קמא (כב' השופט איתי ברסלר - גונן) על שחרור המשיב. בית המשפט קמא קבע, כי אין מקום 'לנפנף' בתמונות המציגות את הפגיעה במתלוננת שכן חומרת פגיעתו של המשיב במתלוננת תהא רלוונטית בשלב הטיעונים לעונש, אז יתן המשיב את הדין במלוא חומרתו ככל שישורשע; עד אז, השיקולים הינם שיקולים של מסוכנות והאם ניתן לאיין את המסוכנות בחלופת מעצר. מאחר ובית המשפט קמא התרשם לחיוב מהערבים המוצעים וסבר כי המדובר בחלופה טובה, הורה על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בבית הורו

בפיקוח הערבים, תוך שילוב במרכז יום ב"דיאלוג מחודש" אליו יגיע בליווי אחד הערבים. כן נאסר על המשיב לצאת את המרכז במשך שעות הפעילות או ליצור קשר כלשהו עם המתלוננת. השחרור הותנה בהפקדה של 5,000 ש"ח, חתימה על התחייבות עצמית בסך של 10,000 ש"ח, וערבות צד ג' של כל אחד מהערבים על סך של 10,000 ש"ח.

6. העוררת סבורה, כי לאור עוצמת המסוכנות הנשקפת ממעשי האלימות החמורים המיוחסים למשיב, אין מקום לשחררו לחלופת מעצר. לטענתה, היה על בית המשפט קמא ליתן משקל לאימרות המתלוננת ולתמונותיה כפי שצולמו לאחר הארוע, המעידים על ארוע מתמשך ועל אלימות אגרסיבית אשר עלולה היתה לגרום לתוצאות חמורות יותר אלמלא נמלטה המתלוננת. כן לא ניתן המשקל הראוי לכך שמעשיו החמורים של המשיב בוצעו על רקע חשדותיו כי המתלוננת בוגדת בו, עובדה שיש בה כדי להעיד על חשש להישנות המעשים. אף לא ניתנה התייחסות של ממש מטעם שירות המבחן לכך שהמעשים בוצעו תחת השפעת אלכוהול. לכל אלה יש משקל גבוה גם בעת דיון בשחרור לחלופת מעצר, שכן יש לבחון האם יש בחלופה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

העוררת טוענת עוד, כי מעשיו של המשיב מעידים כי אין ליתן בו אמון. גם שרות המבחן התרשם כי קיים סיכון ממשי להישנות התנהגות עוברת חוק. "דיאלוג מחודש" הינו מרכז פתוח, המצוי בבאר שבע הקרובה למקום מגורי המתלוננת באופקים, והפסיקה קבעה כי אין מדובר בחלופת מעצר מתאימה בנסיבות אלה. עוד צוין, כי המשיב אינו מכיר כלל בבעייתיות בהתנהגותו והסכמתו לטיפול ניתנה רק על מנת להשתחרר ממעצר. העוררת מוסיפה עוד, כי שני המפקחים עובדים במשרות מלאות וספק רב אם ביכולתם ללוות את המשיב מדי יום למרכז היום וחזרה ממנו. בנסיבות אלה, לא ניתן לקחת את הסיכון הממשי הכרוך בשחרור המשיב לחלופה ויש להורות על מעצרו עד לתום ההליכים.

7. המשיב אינו חולק על עצם קיומה של מסוכנות גבוהה. עם זאת, הוא מפנה לכך שהן שירות המבחן והן המוסד "דיאלוג מחודש" סברו כי יש מקום לשחרור לחלופה; עוד נטען כי גם כב' השופט עטר, לאחר שבחן את נסיבות ביצוע העבירה, סבר כי יש מקום לשקול חלופת מעצר ושלח את המשיב לראיון ב"דיאלוג מחודש", ויש להניח כי היה מקבל בסופו של יום את החלופה שהוצעה. בית המשפט קמא אף התרשם באופן בלתי אמצעי מהערבים וראה בהם מפקחים ראויים. המשיב מדגיש, כי אין המדובר במסכת התעללות ממושכת אלא בעבירה יחידה, תהא חמורה ככל שתהא. המשיב מצוי מעל לחודש וחצי במעצר בתנאי בידוד בשל היותו סוהר לשעבר. לטעמו, במקרים דומים הורה בית המשפט על שחרור לחלופת מעצר, והפסיקה אליה מפנה העוררת עוסקת במקרים חמורים יותר.

8. דין הערר להתקבל. טרם אדון לגופו של עניין, אעיר, כי אין מקום לטיעון הנוגע להשערות מה היה מחליט כב' השופט עטר, לו התיק הובא בפניו לאחר קבלת התסקיר המשלים. טיעון זה הינו מיותר ולא רלוונטי, כיוון שאין אנו

דנים בהחלטות שלא באו לעולם.

ומכאן לגוף הענין - אין חולק, כי נסיבות הארוע מעידות על מסוכנות של ממש של המשיב כלפי המתלוננת. כעולה מעדות המתלוננת, בעקבות סירובה לבטל את הפגישה עם עורך הדין ביחס לתביעת האבהות, המשיב -

"התחיל להרביץ לי נתן לי סטירות בפנים ואני נפלתי על הרצפה אני קמתי עשיתי כאילו לא קרה כלום ואז ישר ברחתי מהבית... אבל א. נעל את השער וחנק אותי בגרון שלי עם שתי הידיים שלו, הפיל אותי על הרצפה ונתן לי אגרופים בפנים, נשך אותי ביד שמאל למעלה... ואז א. גם סגר לי את הפה עם היד שלו כדי שאני לא יצעק והמשיך לתת לי אגרופים לפני תוך כדי שהוא שם לי את היד על הפה הוא הכניס את האצבעות שלו לפה שלי ואני נשכתי אותו כדי שהוא יעזוב אותי... אני צרחתי ממש כדי שמישהו יבוא להציל אותי... ואז אנשים באו ואז א. לקח תיק שהיה שם ששייך וזרק אותו עליי ואני שהתיק פגע בי אני נפלתי..." (אמרת המתלוננת מיום 12.6.14, עמ' 2).

התמונות המתעדות את המתלוננת ואת זירת הארוע לאחר מעשה מעידות אף הן על האלימות הקשה שהיתה כרוכה במעשי המשיב, אלימות אשר גם בא כוחו של המשיב אינו חולק על חומרתה.

בעקבות הארוע, ציינה המתלוננת כי "אם הוא יבוא אליי אני מפחדת הוא אמר שהוא יגמור את החיים שלי אני ממש מפחדת ממנו" (שם, עמ' 3), וגם בפני שירות המבחן ציינה כי היא מתקשה להתאושש מאז הארוע וחוששת מתגובותיו של המשיב. שירות המבחן התרשם כי בחששה של המתלוננת שהמשיב עשוי לפגוע בה שוב - יש ממש. שירות המבחן סבור, כי מדובר באדם הנוטה לגילויי קנאה, חשדנות ורכושנות והוא עלול להתנהג באופן בלתי צפוי ואימפולסיבי ולהגיב באלימות פיזית ומילולית, ועל כן "קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק כלפי המתלוננת". עוד ציין שירות המבחן את הקושי של המשיב לנתק הקשר עם המתלוננת למרות הפגיעה באשתו וילדיו ומדובר בקשר טעון רגשית והוא מתייחס למתלוננת כאל רכוש.

לאורך כל התסקיר, כחוט השני, חוזר שירות המבחן ומציין את החשש להישנות התנהגות עוברת חוק של המשיב כלפי המתלוננת.

9. חומרת הפגיעות שנגרמו למתלוננת והמסוכנות הממשית העולה מהן יש כדי להשליך באופן ישיר לא רק על קיומה של עילת מעצר, לפי הוראות סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996, אלא גם על האפשרות להסתפק בחלופת מעצר. משכך, אין מקום למסקנת בית המשפט קמא, לפיה התמונות המעידות על הפגיעה הקשה במתלוננת אינן רלוונטיות לצורך הקביעה, האם ניתן לשחרר את המשיב

לטעמי, לאור המסוכנות הממשית העולה מהתנהלות המשיב, אין בחלופה המוצעת על מנת לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו ואין בה כדי להפיג את החשש כי המשיב יפגע במתלוננת.

החלופה המוצעת כוללת מעצר בית בבית הוריו של המשיב, בפיקוח אחיו אשר אין חולק על יכולתם לשמש כערבים ולשמש כדמויות סמכות כלפי המשיב. עם זאת, החלופה כוללת גם שהות בחלק מהיום, במשך כשבע שעות במסגרת "דיאלוג מחדש", אשר אינה מסגרת סגורה, כפי שאף נקבע בפסיקה:

"באשר לאופיו של מוסד "דיאלוג מחדש", אישר בית משפט זה לא אחת את קביעותיהן של הערכאות הדיוניות אשר לא ראו במוסד זה חלופת מעצר סגורה [בש"פ 2208/13 אגרונובסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 להחלטה (19.3.2013)]; בש"פ 7604/12 אברגל נ' מדינת ישראל, פסקות 3-5 להחלטה (22.10.2012)]. על כן, סוגיה זו אינה עומדת עוד לדיון ואינה בעלת חשיבות ציבורית. חיזוק לכך ניתן למצוא גם במכתב מטעם מנהלת המוסד "דיאלוג מחדש" המצורף כנספח ח' לבקשה. במכתב מתוארת התכנית הטיפולית מושא הבקשה כ"מסגרת ביתית טיפולית". בהמשך המכתב מצוין כי "המסגרת הינה מסגרת פתוחה...". וכן מפורטת רשימה של מקומות ציבוריים אליהם יכולים המטופלים בתכנית לצאת ללא ליווי או פיקוח, בהתאם לשיקול דעת הצוות הטיפולי" (בש"פ 8557/13 דנינו נ' מדינת ישראל, פסקה 14 לפסק הדין (פורסם בנבו) (29.12.13)).

שחרור המשיב למסגרת פתוחה, אשר המשיב יכול לצאת ממנה למקומות ציבוריים ללא כל פיקוח, הינה בעייתית במיוחד, לאור האובססיביות שפיתח המשיב כלפי המתלוננת ואין בה כדי לנטרל את המסוכנות הנשקפת ממנו ולהפיג את החשש כי יוכל לנצל את שהותו במסגרת פתוחה על מנת להגיע לבית המתלוננת ב.... - שאינה רחוקה מ...., שם מקומו של הדיאלוג המחדש- ולפגוע בה.

10. עוד אוסיף, כי שחרור המשיב לחלופת מעצר בכלל, וחלופת מעצר פתוחה בפרט, מצריך מתן אמון כי לא יפר את תנאי חלופת המעצר וימנע מיצירת קשר עם המתלוננת. דא עקא, שאיני סבורה כי ניתן ליתן אמון במשיב. כאמור, שרות המבחן סבר כי יש חשש להישנות של התנהגות עוברת חוק מצידו של המשיב וכי המשיב מתייחס למתלוננת כאל רכוש, ומביע חוסר אמון וחשדנות ביחס לקשרים אינטימיים שהיא מנהלת עם אחרים, ועל כן במצב של חשד לבגידה עלול להגיב בתוקפנות פיזית ומילולית. רושם זה עולה גם מאימרות המתלוננת והמשיב במשטרה מיום 12.6.14, מהן עולה, כי המשיב נהג להאשים את המתלוננת באופן תמידי כי היא בוגדת בו (עמ' 1 לאימרת

המתלוננת ועמ' 3 לאמרת המשיב). אמנם בפני שירות המבחן הכיר המשיב באופן ראשוני בבעייתיות בהתנהגותו, אולם בראיון שנערך לו מטעם 'דיאלוג מחודש', שב והכחיש את קיומם של דפוסים אלימים או בעייתיות כלשהי בהתנהלותו.

בנסיבות בהן מדובר באדם אשר פגע במתלוננת באופן קשה בעבר בעקבות חשדותיו התמידיים כי המתלוננת בוגדת בו, ואשר אינו מכיר כיום באופן ממשי בבעייתיות שבהתנהלותו, לא ניתן ליתן במשיב את האמון הנדרש כי לא ינצל את ההזדמנות, היה ותקרה על דרכו, על מנת לפגוע במתלוננת בשנית. איני סבורה כי די בעצם העובדה שמדובר באדם ללא עבר פלילי של ממש ובהתרשמות שרות המבחן כי המעצר הממושך היווה עבורו גורם מרתיע, על מנת לשנות ממסקנה זו. זאת ועוד מרישומי הפלילי של המשיב מתברר כי בשנת 1999, המשיב נדון בגין עבירה של תקיפה ואיומים לצו מבחן ושל"צ.

11. אמנם, שירות המבחן המליץ על שחרור של המשיב לחלופה. עם זאת, כידוע, בית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצת שירות המבחן, בפרט כאשר תוכנו של התסקיר אינו מתיישב עם ההמלצה הסופית המופיעה בו (בש"פ 7873/12 פלוני נ' מדינת ישראל, עמ' 13 (פורסם בנבו) (20.11.12)). במקרה זה, הן המסוכנות הרבה העולה ממעשיו של המשיב והן הערכת המסוכנות להישנות התנהגותו כעולה מתסקיר שירות המבחן, אינם מאפשרים לקבל את המלצת שירות המבחן לשחרר את המשיב לחלופה המוצעת, שכן לא יהא בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב כלפי המתלוננת.

12. סוף דבר, אני מקבלת הערר, ומורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

ניתנה היום, כ"ט תמוז תשע"ד, 27 יולי 2014, במעמד ב"כ העוררת עוה"ד שרית אלישע - אלעמי, והמשיב ובהיעדר ב"כ, אשר שוחרר מהופעה.

**שרה דברת,
שופטת,
ס.נשיא**